

Det rullende kontor

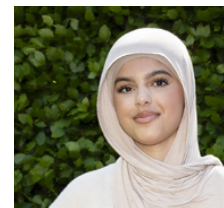
Gode råd og relationer er med til at holde tyvene væk

/ S.10

Det perfekte arbejdsliv

Et arbejdsliv indrettet efter familielivet skaber glæde i Vangede Hjemmepleje / S.6

Mere end lommepenge

14-årige får hjælp til første fritidsjob

/ S.12

Gentofte

LIGE NU

Juni 2024

Nr. 03 | 24. årgang

Ensomhed rammer hårdere end sygdom

Side 4-5

” Ungelivet udfordres i dag på nye måder, og det kalder på andre tilgange til, hvordan vi skaber gode rammer for ungelivet

Ung i verdens næstlykkeligste land

Sommerferien nærmer sig, og lige om lidt vrimler det med glade skoleelever og lettede studenter, som fejrer friheden i spændt forventning over den fremtid, der ligger foran dem.

Vi er nok en del forældre, der igennem tiden har sagt til vores børn, at det vigtigste for os er, at de er glade. Måske ligefrem lykkelige. Underforstået, at de ikke skal tynges af alle mulige forældreforventninger, men vælge netop det, de gerne vil i livet. Det er jo sagt i den allerbedste mening, men ved nærmere eftertanke er det en stor fordring at stille. At de skal være lykkelige. Ovenikøbet i verdens næstlykkeligste land. For hvordan bliver man egentlig det? Er det overhovedet en tilstand man kan stræbe efter? Eller er det måske mere en følelse, der af og til bruser gennem kroppen?

Det har aldrig været let at være ung, og det er naturligt, at livet går op og ned. Men ungelivet udfordres i dag på nye måder, og det kalder på andre tilgange til, hvordan vi skaber gode rammer for ungelivet.

Langt de fleste unge i Gentofte har det godt og trives i skolen, derhjemme og med deres venner. Men en ikke ubetydelig gruppe mistrives eller er i risiko for det, og undersøgelser peger på, at den gruppe vokser. Vi skal hjælpe de unge, der har problemer. Men forebyggelse er som bekendt bedst end behandling, så derfor har vi stort fokus på at skabe en masse forebyggende tiltag.

Det, vi gør for at fremme trivslen blandt unge, skal gøre en reel forskel i unges liv. Derfor bad vi for nylig VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd – om at gå på opdagelse i vores data for at afsøge statistiske sammenhænge mellem unges trivsel og de største trivselsudfordringer i ungelivet i Gentofte.

Undersøgelsen bekræfter blandt andet, at høj trivsel er kendetegnet ved tilgængelige forældre, der har lyst til at være sammen med den unge, og at unge, der får mindst otte timers søvn hver nat, generelt trives bedre. Men den viser desværre også en meget stærk sammenhæng mellem trivsel og tilfredshed med eget udseende. Især for pigerne er selvbilledet – og især tilfredshed med egen vægt – en stærk markør for den generelle trivsel.

Der er uden tvivl et stort forventningspres på unge i dag, og en af udfordringerne er, at unge oplever det som et indre pres, der kommer fra dem selv. De ser ikke, at det pres, de oplever, i høj grad kommer udefra. Det er et kulturelt og samfundsmæssigt pres. Det skal vi i højere grad hjælpe unge til at få øje på, og som kommune og politikere skal vi tage ansvar for at ændre på det. Men det er ikke en opgave, vi som kommune kan løse alene.

Unge trivsel er et fælles ansvar, vi som samfund må løfte sammen. Forældre, skoler, alle, der er betydningsfulde for unges liv – og ikke mindst de unge selv. Vi skal undersøge, hvordan vi sammen kan støtte, styrke og udfordre unge i at håndtere perfektionskulturen og det skønheds-pres, som den tilsyneladende afføder. Og så skal vi gøre noget ved det.

Rigtig god sommer til alle i Gentofte. Både de unge og de lidt ældre.

Michael Fenger
Borgmester

Følg med i Gentofte Kommune

Vil du vide mere om, hvad der foregår i Gentofte Kommune, så følg os på Facebook. Her får du invitationer til arrangementer og nyheder om nye tiltag i kommunen. Gå ind på facebook.com/gentoftekom eller scan qr-koden med dit mobilkamera.

Kom til Gentofte Mødes – vores lokale folkemøde

Lørdag den 7. september kan du opleve debatter, workshops og møde dine lokale politikere til Gentofte Mødes fra kl. 10 - 15 i Byens Hus.

Chris MacDonalds ,kommer og taler om, hvor vigtigt søvn er for din teenagers hjerne og trivsel. Lokale foreninger inviterer til debatter om frivillighed, havmiljø og seniorfælleskab og meget mere. Dagen byder også på fælles morgenmad, koncerter og sæbeboble-pust med børnene. Det er gratis at deltage.

GENTOFTE MØDES24

Sankt Hans i Gentofte

Lige om lidt er det tid til Sankt Hans bål, og traditionen tro afholdes der flere Sankt Hans arrangementer i Gentofte Kommune.

Du kan finde en oversigt over arrangementerne på gentofte.dk

Skulpturhaven indviet

Det myldrede med mennesker på Duntzfelts Allé den 31. maj, hvor Kulturskolerne endelig kunne indvie den nye Skulpturhave. Fem bronzeskulpturer og et haveanlæg med planter, stier og bænke – skabt af den internationalt anerkendte kunstner Tal R og doneret af Ny Carlsbergfondet. Et nyt byrum til inspiration, kunst og leg – og endnu en grøn oase i Gentofte. Kig forbi! Læs også om Kulturskolernes fritidsaktiviteter for børn på kulturskolerne.dk

Ensomhed æder mere livskvalitet end noget andet, man som ældre kan blive udsat for. Derfor skal færre være ensomme. Det er ikke nødvendigvis nemt, men vi kan alle være med til at gøre en forskel.

Glem forestillingen om, at ensomhed er noget for den enlige gamle, som sidder i sin stue med standeruret som eneste selskab. Det kan lige så godt være manden på 62, som har trukket sig tilbage, men fundet ud af, at hele hans sociale liv var knyttet til hans arbejde.

– Det vigtigste at sige er, at ensomhed er en naturlig følelse, som alle oplever, men problemet er, når den bider sig fast. Den er dels jo meget ubehagelig, men man kan også blive syg, siger David Vincent Nielsen, der er ensomhedskonsulent i Ældre Sagen.

– Ensomhed og social isolation betyder større risiko for en lang række sygdomme som forhøjet blodtryk og kolesteroltal, hjertekarsygdom, alzheimers og depression. Samtidig er ensomhed det, der rammer menneskers trivsel allerhårdst. Også mere end kræft, skilsmisse og enkestand viser forskning.

Ensomhed er værre end alt andet, og selv moderat ensomhed er noget, der stjæler ens livskvalitet. Det er de nære relationer, der er det vigtigste for, hvordan vi har det. Det er hverken succes eller penge, eller hvad vi ellers går og bilder os ind, siger David Vincent Nielsen.

Derfor er det også vigtigt at interessere sig for ensomhed, og det er baggrunden for, at kommunalbestyrelsen i Gentofte Kommune sidste år besluttede at få afdækket omfanget af og årsagerne til ensomhed blandt kommunens borgere over 60 år.

» Vi ved fra undersøgelser, at det er svært at få nye venner i Danmark. Der er vi på niveau med Hviderusland og Kuwait «

David Vincent Nielsen
Ensomhedskonsulent i Ældre Sagen

Undersøgelsen viser, at fem procent af de ældre i Gentofte er ensomme, og oplevelsen af ensomhed er størst blandt dem, der er enlige, ligesom der er flere udenfor arbejdsmarkedet, der føler sig ensomme.

Funktionsnedsættelser kan give ensomhed
Derudover er ensomhed hos ældre ofte tæt knyttet til tab af funktionsevne, både i forhold til at kunne færdes, men også syns- og hørenedsættelse og demens. Det genkender Lisbeth Buskjær, som er frivillig leder af besøgstjenesten i Ældre Sagens lokalafdeling i Gentofte:

– Langt de fleste af dem, der er rigtig ensomme, har en eller anden funktionsnedsættelse. Især synsnedsættelse kan være næsten invaliderende. De bliver jo næsten desperate, for de kan ikke komme ud. Dem, der selv henvender sig med ønsket om at få en besøgsven, gør det typisk ikke med den begrundelse, at de er ensomme, men fordi de har brug for hjælp til at komme ud. Det kan også være de pårørende, hjemmeplejen eller lægen, der synes, at man kunne gøre mere og derfor kontakter besøgstjenesten, men i de tilfælde har den ældre oftest ikke lyst.

– Man skal passe på med at dømme andre ensomme. Ensomhed er jo en følelse. Hvis der render SOSU'er ind og ud ad døren flere gange om dagen, og du er syg, så orker mange faktisk ikke mere. Men der er også dem, der er fortlivende ensomme, og vi mangler i den grad besøgsvenner. Vi mangler rigtig mange, der vil gå tur.

Lige nu er der 30 ældre, der har en besøgsven, og syv venter på at få en. Lisbeth Buskjær blev selv besøgsven, da hun gik på pension for tre år siden og gerne ville give lidt tilbage til samfundet. Hun opfordrer andre til at gøre det samme.

– Det gør en kæmpe forskel, at de har en, de kan tale med eller komme lidt ud sammen med. Når man er i 80'erne og 90'erne, er mange af ens venner jo døde, og man kan måske ikke gå ud selv. Og langt de fleste besøgsvenner er altså nogle herlige gamle damer, som er interessante at tale med. Det er også meget givende for vores besøgsvenner, når vi får lavet det rigtige match.

Med sit engagement i Ældre Sagen ligner Lisbeth Buskjær rigtig mange andre seniorer i Gentofte. Ifølge ensomhedsundersøgelsen er de plus 60-årige generelt meget aktive, og over en tredjedel er engageret i frivilligt arbejde. Samtidig er det fire ud af fem, der går til faste aktiviteter som motion, klubaktiviteter, kirke eller sang.

Ræk ud og gør noget

Hvis følelsen af ensomhed nager, er det bedste, man kan gøre, ifølge David Vincent Nielsen at prøve at få sat ord på. Det kan mange godt have svært ved. Både fordi der kan være meget skyldfølelse forbundet med ensomhed, men også fordi man ikke har lyst til, at børn, naboer og bekendte skal føle sig forpligtet.

– Det vigtigste at række ud, at sige noget og gøre noget. Er der nogle i lokalområdet, som interesserer sig for det samme som mig? Sker der noget i ejendomsforeningen – så mød op. Selv om det kan være svært, siger han.

Han fortæller om en boligforening, som lavede alle mulige arrangementer for beboerne. Der var øl og pølser nede i gården, men mange kom ikke. I stedet stod de oppe i vinduerne og kiggede. Men man skal prøve at overvinde sig selv:

– Man synes måske, at det er akavet, og man går og forestiller sig alle mulige ting, som kan være forhindringer. Men jo, der skal nok være et toilet, jo der skal nok være nogen, som tager imod dig, og jo du kan nok godt komme derhen.

At det kan være svært, genkender Leyla Fatima Lavrsen, der er leder af Frivilligcenter og Selvhjælp Gentofte. Det gælder i alle aldersgrupper, men måske især hos de ældre:

Ensomhed rammer hårdere end sygdom

– vi kan alle gøre en forskel

– Det er sindssygt svært at få den gruppe til at sige noget som helst om ensomhed. Og det er jo heller ikke det, man har lyst til at mødes om. Så man bliver nødt til at tage udgangspunkt i, at det er en svar størrelse og stadigvæk rigtig tabubelagt, siger hun.

Det var også erfaringen, da man for mange år siden etablerede de meget populære Hemingway- og Blixenklubber, som startede med at hedde noget meget mere kedeligt og med at have fokus på ensomhed. Det var der ingen, der rigtig gad. Nu findes der 50 Hemingway og Blixenklubber i Danmark.

Frivilligcenter og Selvhjælp har stadigvæk fokus på at målrette grupper og aktiviteter til dem, der savner nogen at være sammen med, men oftest med et andet formål også. Blandt andet har centeret løbende en række selvhjælpsgrupper.

Vi kan alle være med til at mindske ensomhed
Ifølge Leyla Fatima Lavrsen kan en anden udfordring nemlig være, at fællesskaberne er der, men at det kan være vanskeligt at træde ind i dem. Alle foreninger har et usynligt hegn, som man skal ind over.

Den udfordring peger David Vincent Nielsen også på:

– Vi ved fra undersøgelser, at det er svært at få nye venner i Danmark. Der er vi på niveau med Hviderusland og Kuwait. Vi er på den ene side et fantastisk foreningsland, men samtidig når vi først har et fællesskab, så er vi måske ikke så fantastisk gode til at invitere nye ind.

Derfor har Gentofte Kommune også fokus på at åbne op for fællesskaberne og gøre dem synlige. Blandt andet har der i foråret både været afholdt Aktive For-

årssdage, hvor alle kommunens foreninger åbnede dørene, og den traditionelle forårstur, hvor de ældre borgere bliver inviteret på kulturelle oplevelser og frokost. Der er også blevet sat et nyt brobygningsprojekt i gang, hvor borgere, der afslutter et genoptræningsforløb ved Center for Rehabilitering og Forebyggelse, kan få en hjælpende hånd over i foreningslivet, hvis de har lyst til at fortsætte de gode træningsvaner.

Men vi kan alle blive bedre til at brede fællesskaberne ud og se, hvordan vores omgivelser har det, lyder det fra David Vincent Nielsen. Også i det små:

– I USA kan du ikke stå i et supermarked i 10 sekunder uden at falde i snak. Man kan stå længe i 365 på Ordrupvej, uden at der er nogen, der henvender sig. Der er altså plads til forbedring. ■

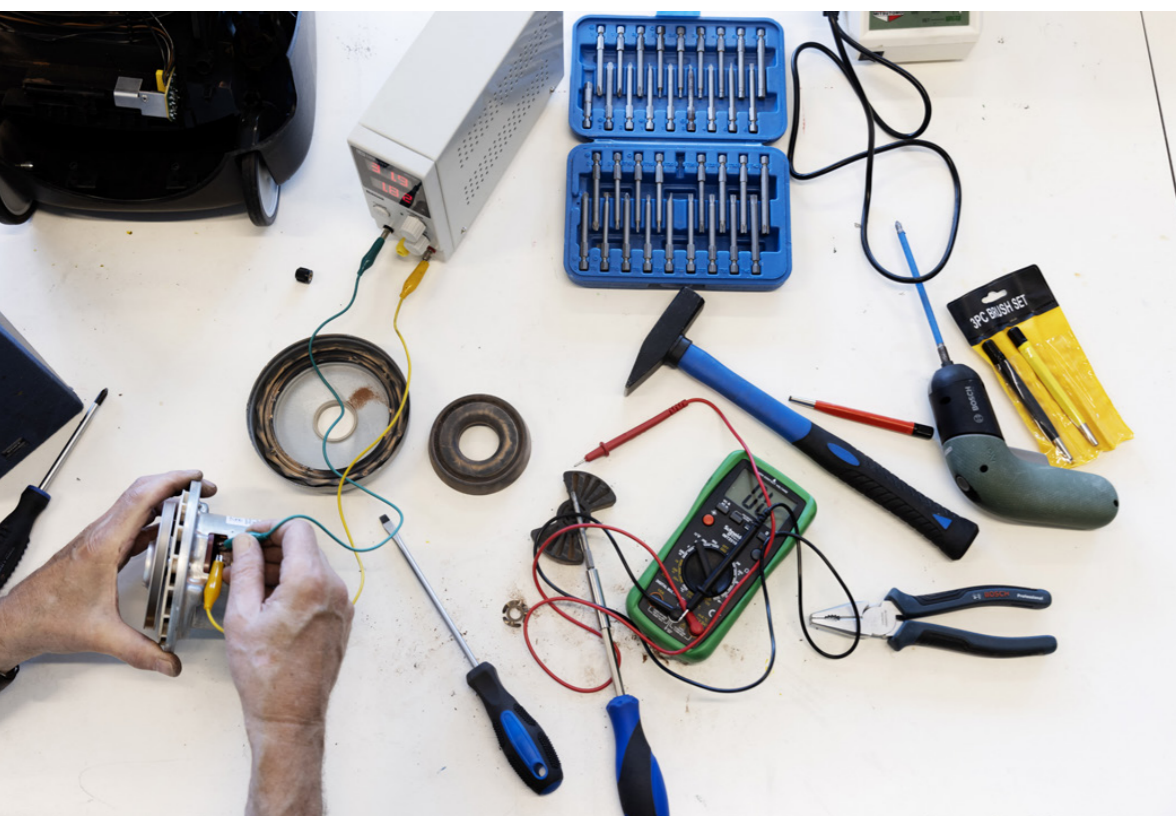
SAVNER DU NYE AKTIVITETER OG FÆLLESSKABER?

Gentofte Kommune er en del af de to online portaler [Boblerg.dk](https://www.boblerg.dk) og [Socialkompass.dk](https://www.socialkompass.dk), hvor man kan søge efter fællesskaber og se, hvad der er af aktiviteter i kommunen.

Byens Hus er et kulturhus og medborgerhus, hvor der foregår mange ting. Der er blandt andet fællesspisning hver anden onsdag og aktiviteter særligt for seniorer. Læs mere på [byenshusgentofte.dk/detsker](https://www.byenshusgentofte.dk/detsker)

Læs også mere på Gentofte.dk via QR koden her:

Bliv tingfixer – og få smilet frem

For tiden er de 12 faste tingfixere hos Repair Cafeen. Nok til at holde åbent hver anden lørdag. Drømmen er dog at rekruttere flere frivillige, så cafeen kan holde åbent og redde ting og tøj hver lørdag.

– Vi holder åbent hver den første og tredje lørdag i måneden i Byens Hus, men med alle de besøgende, der kommer, kan vi sagtens holde åbent hver lørdag, forklarer Christen Monberg, der er formand for Hellerup Repair Café.

Det eneste, der afholder dem fra at gøre det, er, at de i øjeblikket er for få frivillige til at udvide med to lørdage mere.

De frivillige, der gratis reparerer de besøgendes ting og sager, kan blandt andet lappe huller i tøjet, lime møbler og porcelænen, der er gået i stykker, eller få elektronisk udstyr til at virke igen. Og det er især opgaverne med at fikse ting med ledning og batteri, fx en blender, og mekaniske ting, såsom et kukur, der er brug for ekstra hjælp til i cafeen.

Men skal du ikke have særlige evner for at blive mekanik- og elektronikfixer? Christens svar er nej:

– Du skal ikke være nogen ørn til at reparere og behøver heller ikke en uddannelse som mekaniker eller ingeniør. Vi hjælper hinanden og har godt værktøj, som man typisk ikke har derhjemme. Nye frivillige får gerne en oplæring i form af et lille kursus eller en workshop, hvor flere lærer op samtidig.

Det er nemlig opgaver, man kan lære at løse, uddyber Christen:

– Ofte drejer det sig om at finde fejlen i kredsløbet, undersøge om ledningerne er intakte og skille ting ad for at se, om fx et tandhjul er knækket. De mest gængse defekter kan de fleste faktisk lære at reparere. Arbejdet, du udfører som fixer, er desuden gratis, og du

påtager dig derfor ikke ansvaret for det, du har repareret eller har forsøgt at reparere.

Og hvad får man så ud af at være frivillig i Repair Cafeen? Christen kan nævne i hvert fald tre gode grunde til at blive tingfixer:

– Først og fremmest god samvittighed, fordi der er så meget klima- og miljømæssig værdi i at reparere ting. Som tingfixer giver du noget tilbage til samfundet. Så er der fællesskabet. Cafeen er et samlingspunkt, og den indsats du lægger i cafeen, er vi er fælles om. Vi gør også folk glade, hvilket er en belønning i sig selv. De kommer med deres defekte ting og går herfra med noget, der igen virker, og et kæmpe smil på læberne. En følelse, som jeg ikke tror, de havde fået i storcentret ved at købe nyt. Den gode stemning i cafeen med kaffe og kage skal selvfølgelig også nævnes, samt at vi holder et par gode middage og fester om året.

Repair Café Hellerup

Repair Café Hellerup er en ud af 116 reparationscafeer i Danmark. I Hellerup-cafeen reparerer de ca. to ton ting om året og på landsplan ca. 50 ton.

Foreningen har især brug for frivillige, der kan reparere elektronisk og mekanisk udstyr, men også sy, lave kaffe, tage imod de besøgende og registrere ting i skranken, kommunikere og opdatere hjemmesiden.

Hvis du er interesseret i at blive frivillig, kan du skrive det på repaircafehellerup.dk. Herefter vil du blive kontaktet med henblik på at mødes i cafeens lokale i Byens Hus, hvor du kan høre mere.

Medarbejderne i Vangede Hjemmepleje blev inviteret til at komme med deres bud på det perfekte arbejdsliv, da posen med arbejdsrammerne skulle rystes. Det kom der et nyt vagtskema ud af, hvor alle har mulighed for at indrette deres arbejdsliv efter familielivet – og det har været med til at skabe mere arbejdsglæde for alle.

Hovedkontoret for hjemmeplejen i Vangede ligger lidt skjult fra vejen på stier gemt bag hække og træer, der helt majfriskt lige er sprunget ud. Daglig leder Annette Sandstød og sosu-assistent Mikkel Sander Hansen dukker op i indgangen og tager venligt imod. Imens springer kolleger ind og ud til frokost, inden de skal videre ud i dagens arbejde.

Det perfekte arbejdsliv

Samtalen kommer hurtigt ind på de nye, fleksible måder at tilrettelægge arbejdstiden på, som de nu har arbejdet under i halvandet år.

Det hele startede med, at Annette Sandstød tog en modig beslutning om at introducere fleksible arbejdsrammer for sine 35 faste medarbejdere, som består af social- og sundhedshjælpere samt social- og sundhedsassistenter. Ideen bag ændringen var at skabe et mindre stressende arbejdsliv ved at give medarbejderne mulighed for at tilpasse deres arbejdstider efter personlige behov og livssituationer.

» Det, at vi har givet medarbejderne så stor en medindflydelse på deres arbejdsliv, har betydet rigtig meget «

Annette Sandstød, daglig leder

Jeg bad mine medarbejdere om at tænke over, hvordan deres perfekte arbejdsliv kunne se ud, fortæller Annette.

– Det kunne være en fire-dages arbejdsuge, møde tidligere eller senere – mulighederne var mange. Og jeg gjorde så mit bedste for at imødekomme de fleste ønsker.

Den nye tilgang har krævet organisatoriske ændringer, men Annette mener, at det har været det hele værd:

– Det har givet en større fleksibilitet i forhold til, hvor folk er i deres liv. Hvem har børn, og hvem har andre forpligtelser? Jeg føler klart, at det giver mening.

En dynamisk arbejdsdag

For Mikkel Sander Hansen har ændringerne også haft en positiv indflydelse.

– Mine arbejdstider er nu ikke blevet ændret, fordi de allerede passede mig godt, siger han.

Fleksibilitet øger arbejdsglæden

– Men jeg har set, hvordan mine kollegaer har draget fordel af de nye muligheder som fx at møde tidligere og dermed have tidligere fri.

Mikkel er social- og sundhedsassistent og også planlægger. Han sætter stor pris på den dynamiske hverdag, som jobbet i hjemmeplejen tilbyder.

– Jeg synes ikke, mine dage er ens. Hver eneste borger, vi besøger, er jo en arbejdsplads. Det vil sige, at jeg skifter arbejdsplads flere gange i løbet af dagen og det synes jeg er rigtig spændende. Jeg har også prøvet at arbejde på et plejehjem, men det med at tage rundt til forskellige borgere giver mig rigtig meget.

En kulturel ændring

Indførelsen af de fleksible arbejdsrammer har ikke kun forbedret arbejdsglæden, men har også skabt en kultur af tillid og medindflydelse. Annette påpeger, at denne kulturændring har været afgørende for deres succes.

– Jeg tror, at det, at vi har givet medarbejderne så stor en medindflydelse på deres arbejdsliv, har betydet rigtig meget. Det har klart givet noget.

Mikkel er enig og tilføjer, at der heller ikke har været nogen, der har set skævt til dem, som har ændret deres arbejdstider. Generelt har alle bare været glade for den nye ordning.

Annette nævner også, hvordan de har tilrettelagt arbejdet for en senior på 72 år, så hun kan fortsætte med at arbejde på en måde, der passer hende.

– Der er ingen, der ser skævt til hende. Tværtimod er der stor respekt for, at hun stadig arbejder.

En grundsten, som er nem at arbejde med

Hele måden at sætte vagtskemaet op på er blevet ændret, så det passer med de nye ønsker og måden at arbejde på. Annette fortæller lidt om processen:

– Da alle havde budt ind med ønsker og forslag, så tænkte jeg: Kan det overhovedet lade sig gøre det her? Men det kan det altså godt. Det kræver lidt knofedt, men når først fundamentet er lagt, så har man en god grundsten at arbejde med.

Og skulle der være nogen, der alligevel har brug for at få ændret deres arbejdstider i en periode ud over det, som er planlagt, ja, så kan det sagtens lade sig gøre. Annette fortæller:

– Det kan godt være, at jeg skal bruge lidt tid på at rykke lidt rundt på tingene, hvis folk har brug for det, men så får jeg også en medarbejder, som har ro i maven, fordi hun nu kan aflevere to børn om morgenen. Så kommer hun jo glad på arbejde bagefter.

Læs mere om Gentofte Hjemmepleje på hjemmeplejen.gentofte.dk og på gentofte.dk/joblofte. ■

I Gentofte Kommune går vi langt for at skabe det arbejdsliv, der passer til os hver især og de forskellige liv, vi lever. Vi tror på, at det giver endnu større arbejdsglæde, trivsel og værdi for vores 75.000 borgere. Derfor har vi i Gentofte aftalt, at vi alle har indflydelse på vores arbejdsrammer. Læs mere på gentofte.dk/joblofte

Kulturkalender

OPLEV

Verdensballetten

Verdensballetten slutter sin turné med manér i Klampenborg i august, hvor Sølyst - Den Kgl. Skydebane atter åbner dørene for en unik, udendørs forestilling, hvor ballet og klassisk musik sætter den danske natur i stævne. I sommerens forestilling præsenterer Verdensballetten primaballerinaer og solodansere fra nogle af verdens fineste balletkompagnier, som normalt kun kan opleves på de helt store internationale scener. Billetter via verdensballetten.dk

📍 6. august kl. 19.30
📍 Sølyst

Foto: Christina Hauschildt

Sommerballet på Bellevue Teatret

Tre af Danmarks ypperste solodansere fortolker to ikoniske balletværker. Det succesfulde brasilianske statskompagni Balé Teatro Guaira danser for første gang nogensinde i Danmark. Klassisk og ballet går i clinch i et intenst og kraftfuldt sommerprogram med ekspressiv dans i verdensklasse. Billetter via bellevueteatret.dk

📍 9. august kl. 10-17
📍 Bellevue Teatret

KUNST

Foto: Ela Bialoskwa og Okno Studio

Ai Weiwei – Water Lilies #1

I sommeren 2024 rykker en af verdenskunstens betydeligste stemmer, Ai Weiwei, ind på Ordrupgaard med installationen Water Lilies #1 (2022). Det spektakulære værk består af over 650.000 legoklodser, og med en imponerende længde på 15 meter udgør det Ai Weiweis største legoværk til dato. Oplev også Kunstparken, der er åben alle dage.

📍 Ordrupgaard

Martine Myrup x Øregaard Museum

I 2024 indleder Øregaard Museum en udstillingsrække, hvor samlingen kurateres i samarbejde med en samtidskunstner, der selv bidrager med nye værker og perspektiver, der er meningsfulde i dag. Billedhugger Martine Myrup (f. 1977) er inviteret som den første. Myrup er uddannet på Glasgow School of Art og arbejder skulpturelt med genbrugt tekstil.

📍 Indtil 25. august
📍 Øregaard Museum

BIBLIOTEKET

Husk at du kan låne bøger, læse magasiner eller internationale aviser, lære nye sprog og meget mere via dit digitale bibliotek. Start på genbib.dk/digitalt

TankeGange på Mariebjerg Kirkegård

Kombinér en vandretur med refleksiv fordybelse på TankeGange – en selvguidet vandrerrute på Mariebjerg Kirkegård. Turen starter ved kapellet og du skal bruge en telefon og høretelefoner. Undervejs lytter du til livsfilosofiske fortællinger ved teolog og bio-etiker Mickey Gjerris. Den samlede rute er lige under to kilometer og er tilrettelagt præcis til stedet. Læs mere på gentofte.dk/tankegange.

📍 Kapellet på Mariebjerg Kirkegård, Mariebjergvej 1. Selvguidet tur

MUSIK

Picnic Bellevue Strand – The Real Cuban Sound Live

Kom til Latin Lounge Beach Party på Bellevue Strand – glæd dig til orkestret THE REAL CUBAN SOUND med specials guest Paula Rigel, Eliel Lazo, Yeziel Lazo, Julián Maraboto og til DJset og meget mere. Støttet af Kulturpuljen i Gentofte Kommune.

📍 30. juni kl. 12-18
📍 Bellevue Strand

Musik i Gentofte 2024

Storkøbenhavns nye, moderne byfest for lokalområdet resten af hovedstadsregionen. Et event som vil genetablere Gentofte som koncert-kommune puste nyt kulturelt liv i en legendarisk lokation. Der i 80'erne 90'erne lagde græs til nogle af historiens største artister. Musik i Gentofte er din bedste sommerdag med venner familie et line-up der spænder bredt har kant. Det er ægte festivalstemning, uden telt - tæt på hjem. Billetter på musikigentofte.dk

📍 27. juli
📍 Gentofte Sportspark

BØRN

Sommerbogen 2024

Sommerbogen er bibliotekernes læsekampagne for børn mellem 6 og 15 år og der er både gode historier, fordybelse og præmier på spil! Hent et udfordringsark på biblioteket, læs en masse bøger, udfyld arket igen og kryds fingre for, at det bliver dig, der vinder hovedpræmien – at tømme en boghandel på 5 minutter.

📍 14.-24. august
📍 Alle biblioteker i Gentofte

Garderhøjfortet til al slags sommervej

Den danske sommer er lunefuld men frygt ikke! Garderhøjfortet rummer oplevelser til al slags vejr. I sommerferien vil fortet være fyldt med aktiviteter for både store og små. Lige fra soldaterudfordringer for krudtuglerne til rundvisninger for kanonkongerne. Garderhøjfortet har åbent alle hverdage fra 11-15 og i weekender fra 10.30-16.

Planlæg besøget på garderhøjfort.dk

SOMMER PÅ SPEJLSCENEN

Velkommen til oplevelser i det grønne for store og små på Spejls scenen ved Øregaard Museum. I skal bare komme forbi og slå jer ned i græsset – I behøver ikke melde jer til.

Mademoiselle Karen Duo

Overraskelserne står i kø, når Mademoiselle Karen Duo inviterer indenfor i deres genreeksperimenterende lydunivers. Mademoiselle Karen, alias saxofonist, sanger og komponist Karen Duelund Guastavino, leverer teksterne, som er fulde af humor og hjerte – på både fransk, polsk, engelsk og dansk – og får legende med- og modspil fra akkordeonisten Martin Bennebo. For musikinteresserede i alle aldre

📍 23. juni kl. 14

NORDEN RUNDT – Kompagni Kalas

Kom med på en Norden-rundt-rejse for fuld musik. Eventyrlige fortællinger om de nordiske lande med uhyrer og alfer, vild træskodans og saunatango, farvestrålende får og en vaskeægte norsk trold – det hele akkompagneres af nordiske toner på harmonika og ukulele. Med Helena Berglund og Anna Kruse. For de 6-12-årige børn og deres voksne.

📍 11. august kl. 14

Få overblik over kulturoplevelser tæt på gentofte.dk/kalender

Yoga & kunst for krop og sind

Øregårdsparken er anlagt som en landskabelig havetype, der afspejler forbundetheden mellem natur, krop, kunst og sind. En opfattelse, der ikke ligger os fjern i dag, tværtimod. I samarbejde med Gentofte Hjerteforening inviterer Øregaard Museum til samvær og Hatayoga i den grønne park foran Spejls scenen. Medbring yogamatte, behagelig beklædning og masser af sjov og ballade. Musikken er inspireret af forskellige afrikanske stilarter, med stemninger lige fra Sahara til Sydafrika. Der inviteres både til at synge, klappe, rappe og danse med. Koncerten er en del af Øregaard Høstmarked samme dag.

📍 18. august kl. 10

YASMIN BØRNEAFRO – kom og dans

Når musikken spiller, er der ingen der kan sidde stille. Dette er en sprudlende musikalsk fortælling om en safaritur til Afrika med vilde rytmer, frække aber og masser af sjov og ballade. Musikken er inspireret af forskellige afrikanske stilarter, med stemninger lige fra Sahara til Sydafrika. Der inviteres både til at synge, klappe, rappe og danse med. Koncerten er en del af Øregaard Høstmarked samme dag.

📍 1. september kl. 14

Rullende kontor holder Gentofte fri for tyveri

Gitte Dalskov Larsen er intet mindre end en kommunalt ansat ildsjæl. Hun arbejder utrætteligt for at bekæmpe tyveri og indbrud i Gentofte Kommune, der tidligere var indbrudstyvenes slaraffenland. Sådan er det heldigvis ikke længere – især på grund af Gitte og hendes rullende kontor.

Måske er det de blå blink fra udrykningerne i Gitte Dalskov Larsens tidligere arbejde som politibetjent,

der stadig sidder i hende. For når en borger beder om hjælp, starter Gitte bilen og kommer på hjemmebesøg. Hendes mantra er, at tillid, troværdighed og tilgængelighed giver tryghed.

– Hvis man skal føre et menneske et sted hen, skal man møde det, hvor det er. Det vil sige, at man skal møde borgerne der, hvor de er, forklarer hun.

Det rullende kontor

Gittes rullende kontor udgøres af hendes bil, hvor bagagerummet er fyldt godt op af materiale, udstyr og ikke mindst kaffe, the, vand og noget til den søde tand. Det rullende kontor er et suverænt værktøj,

der bringer sikkerhedsrådgivning direkte til døren hos borgerne – og borgerne tættere på hinanden, fortæller Gitte:

– Jeg kommer ud til boligforeninger, nabogrupper eller enkeltpersoner og holder et lille oplæg og tager en boligscreening bagefter. Jeg kigger på låse, hjælper med tænd/sluk-ure, den app man kan downloade og kommer med anbefalinger. Jeg kan tale med den ældre, der har haft indbrud, berolige dem og lytte til de traumatiske oplevelser.

Alle ugens syv dage er hun klar til at køre ud og tage opstilling i en indkørsel eller på græsplænen foran etageejendommen med en klar mission om at øge trygheden i nærområdet. Hun oplever altid positiv respons, når hun står klar ved sit rullende kontor. På villavejene er det nemt for børnefamilierne lige at kigge ud i naboens indkørsel med børn og hund på slæb. Og nogle gange gør boligforeningerne en dag ud af det og serverer vin, kaffe og snacks, når hun står klar på græsplænen. Men egentlig foretrækker hun at møde folk i mindre grupper.

Gitte er klar med sit rullende kontor alle ugens syv dage.

– Jeg kommer hellere ud til en vej flere gange. Jeg laver en aftale: Jeg kommer søndag kl. 11 og holder i den her indkørsel – med alt, inkl. kaffe og te. Så starter jeg med et oplæg, fortæller om indsatsen og viser ting frem. Og så kigger vi på de enkelte huse, siger Gitte.

Personligt engagement og relationer

For Gitte handler det ikke kun om sikkerhedsråd, men også om at skabe tillid og relationer. Hun går meget op i at være tilgængelig og falder i snak med folk, hvor de er – om det så er ved et boligforeningsmøde, en gåtur i nabolaget eller ved at stå på perronen på Charlottenlund Station, hvor hun har fået endnu et kontor af den mere stationære slags. På den måde har hun altid rakt ud. Da hun var betjent, var hun ofte til fods og opsøgte borgere i foreninger, klubber og butikker og drak en kop kaffe. Det betød, at det var hende, de ringede til, hvis de så eller oplevede noget mærkeligt, fortæller hun:

– Jeg er i kontakt med borgere, der fortæller om det rullende kontor til andre. Det breder sig som ringe i vandet. Det betyder noget for folk, at jeg er et menneske, man kan forholde sig til. Relationen betyder noget.

Gode råd og hurtig reaktion

Med sin baggrund som politibetjent har Gitte stor viden om forebyggelse af indbrud og tyveri. Hun giver konkrete tips til, hvordan man kan sikre sin bolig. Appen 'Nabohjælp' er et af de vigtigste råd:

– Hvis man ser noget eller hører noget, er det vigtigt, at man kigger ud. Ser man en mand gå forbi tre gange, så skriv det i Nabohjælp-appen. Man må gerne tage fejl, men det vigtigste er at reagere og signalere, at vi passer på hinanden i Gentofte Kommune. Det er fx rigtig fint, når folk reagerer på, at jeg går rundt på en vej og kigger på folks huse. Det handler jo bare om omsorg, opfordrer hun.

En anden vigtig faktor er hurtig reaktion. Gitte vil ikke have, at folk skal vente, når de kontakter hende. Den bedste måde at få fat i hende på er at sende en sms, og så ringer hun tilbage, så snart hun kan. Hun kommer gerne ud flere gange til samme område for at sikre, at alle føler sig trygge. Gentofte Fri for Tyveri er et kommunalt tilbud, som udspringer af kommunens indsats for at øge trygheden blandt borgerne. Og det kommer nogle gange bag på folk, at det er gratis at få Gitte til at kigge forbi.

– Nogle spørger: Hvad koster det? – og bliver overraskede over, at det er gratis, siger hun.

Gitte sender også nyhedsbreve ud på mail fire gange om året, ligesom hun skriver e-mails med tips og råd, når der har været indbrud i nabolaget. Nyhedsbrevene – og Gittes rådgivning i det hele taget

– omhandler også moderne kriminalitetsformer som it-relateret økonomisk kriminalitet, der er et voksende problem.

Borgernes tryghed i fokus

Indbrud skaber utryghed, ikke kun for de direkte berørte, men også for hele nabolaget. Gitte arbejder for at mindske denne utryghed ved at være til stede og tilgængelig. Hun fortæller, at 30 årlige indbrud i Gentofte sker gennem ulåste døre, selv når folk er hjemme. Det er derfor vigtigt at låse sin dør, selv om man er hjemme med skinner på døre og vinduer – også terrassedøre. Hun understreger også vigtigheden af at låse sit skur, da tyven kan bruge værktøjet derfra. Især stiger og koblen, som er tyvens foretrukne redskab.

» Jeg kommer ud til boligforeninger, nabogrupper eller enkeltpersoner og laver en boligscreening «

Gitte Dalskov Larsen

– Det ser jo lidt dumt ud, hvis man kommer gående op ad en villavej med et koblen på skulderen, forklarer Gitte.

Nogle råd er sæsonbestemte. Om vinteren er lys i huset og udendørs lamper, der tænder ved bevægelse, vigtige. Om sommeren er det mere vigtigt fx at efterlade havelegetøj i haven, så boligen ikke ser for pæn og forladt ud. Andre råd gælder året rundt fx at sørge for, at affaldscontainerne ikke står fremme for længe, og at der er parkeret en bil i indkørslen.

Alle Gittes råd handler om at give indtryk af, at der er nogen hjemme. Det er også vigtigt at understrege, at det ikke kun er villaerne, som får besøg af ubudne gæster. 15 % af alle indbrud sker i etageejendomme – og ikke kun i stueetagen, forklarer Gitte.

Hun understreger, hvor lidt man selv behøver at gøre for at holde tyven væk:

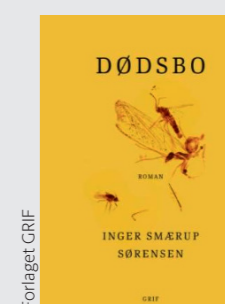
– Der er en palette af råd, som giver folk tryghed. At du KAN gøre noget, og at det nytter. Det kan vi alle, og sammen kan vi meget mere.

Fri for tyveri

Skriv til Gitte Dalskov Larsen på gls@gentofte.dk, hvis du gerne vil have besøg af det rullende kontor eller modtage Gittes nyhedsbrev. Du kan også læse mere om fri for tyveri mere på frifortyveri.gentofte.dk ■

En god bog til sommerferien

På genbib.dk kan du finde inspiration, du kan reservere bøger og finde links direkte til lyd- og e-bøger på eReolen.

Forlaget GRIF

Til dig, der vil have det bedste nye
Litteraturkonsulent Signe Pallisgaard anbefaler **Dødsbo** af Inger Smørup Sørensen.

Bogen handler om en kvinde, der har købt et dødsbo på landet og flytter dertil – på

én gang for at isolere sig fra klimakrisens nye livsvilkår og samtidig leve i overensstemmelse med denne nye virkelighed. En bevægende og aktual roman, der råber højt i al sin stilfærdighed.

POLITIKENS FORLAG

Til unge læsere – eller til højt læsning
Bibliotekar Kåre Andersen anbefaler **Impossible Creatures – begyndelsen** af Katherine Rundell.

Den internationalt anerkendte børnebogsforfatter Katherine Rundell har skabt en fantastisk fortælling med skabninger fra sagn og mytologi. Tag med på rejsen,

læs den på dansk eller engelsk, for dig selv, for dit barn eller barnebarn, og lad fantasien trænge ind i din verden.

FORLAGET CARLSEN

Til de mindste – og mest nysgerrige
Børnebibliotekar Anne Hvilsted anbefaler børnebøger om naturen omkring os.

Hun har samlet en liste af bøger om planter og dyreliv, som I kan lade jer

inspirere af før eller efter turene til skov og strand – eller bare ud i haven.

Find mange flere anbefalinger på Genbib.dk eller ved at scanne QR koden her:

Det er vigtigt at signalere, at vi passer godt på hinanden for at holde kommunen fri for tyveri

Sommeråbent

Kildeskovshallen Svømmehallen

Mandag 24. juni til søndag 18. august
Mandag til fredag kl. 06.30 - 18.00
Lørdag og søndag kl. 08.00 - 15.30

Billetsalg og indgang til svømmehallen lukker en halv time før lukketid. Skolebørn skal kun betale 20 kr. for en billet til svømmehallen i perioden med sommeråbningstider. Ved stævner, vedligeholdelse og lignende kan hele eller dele af svømmehallen være lukket.

Tjek kildeskovshallen.dk eller spørg i billet-salget på telefon 3977 4400 (tryk 9).

Fredag den 16. august er svømmehallen lukket i forbindelse med personaleuddannelse.

Kildeskovshallen Boldhaller, sale og mødelokaler

Mandag 17. juni til søndag 4. august
Mandag til fredag kl. 08.00 - 18.00
Lørdag og søndag lukket.

Fredag den 16. august er boldhaller, sale og mødelokaler lukket i forbindelse med personaleuddannelse.

Se, hvornår Kildeskovshallens Fysioterapi og PureGym har åbent på kildeskovshallen.dk

Læs mere om aktiviteter i svømmehallen, boldhaller, sale og mødelokaler på kildeskovshallen.dk

Gentofte Sportspark

Frem til søndag 30. juni og igen fra mandag 5. august til lørdag 31. august
Mandag til fredag kl. 07.00 - 22.00
Lørdag og søndag kl. 07.00 - 18.40

Mandag 1. juli til søndag 4. august
Mandag til fredag kl. 07.00 - 15.30
Lørdag og søndag lukket

Gentoftehallen

Frem til søndag den 30. juni og igen fra mandag 5. august til lørdag 31. august
Mandag til fredag kl. 08.00 - 22.00
Lørdag og søndag kl. 08.00 - 18.00

Mandag 26. juni til søndag 30. juli
Mandag til fredag kl. 08.00 - 15.30
Lørdag og søndag lukket

Jägers Skatepark og hal

Alle dage kl. 07.00 - 22.00
Fredag den 16. august er Gentofte Sportspark lukket i forbindelse med personaleuddannelse.

Du kan se åbningstiderne for is-haller, Gentoftehallen, Rulleskøjtehallen og Jägers hal samt oplysninger om Sportsparkens aktiviteter på gentoftesportspark.dk

Dele af Sportsparken kan være lukket i forbindelse med stævner og vedligeholdelsesarbejde.

Fritidsjob giver meget mere end penge på lommen

Med projektet 'Ung i job' får 14-årige i Gentofte Kommune hjælp til at blive klar til deres første fritidsjob. Det giver selvtillid og kompetencer, der kan trækkes på fremover – ikke kun i arbejdslivet.

To timer om ugen møder 14-årige Ayesha Safi op i Børnehuset Regnbuen, som tilfældigvis er den samme børnehave, som hun selv gik i som lille. Først står den på praktiske opgaver som at rydde væk efter frugt, tømme skraldespande og fylde op med blear, og så venter børnene.

– Jeg rydder op, når jeg kommer, og når jeg er færdig, leger jeg med børnene. Det er sjovest at være sammen med børnene, fortæller Ayesha.

Hun er en af i alt 16 unge fra 8. klasse på Bakkegårds-skolen, som er med i første runde af projektet Ung i job. Projektet skal hjælpe unge i 8. klasse i gang med det første fritidsjob og er et samarbejde mellem Gentofte Kommunes SSP/Boligsocial og Gentofte Ungdomsskole.

– Tanken er, at det skal give de unge selvtillid og nye kompetencer. Det skal bidrage til deres almene dannelse og give erfaring med at deltage i arbejdsfællesskaber, siger Christina Hasager, leder af ungdomsskolens fritidsafdeling.

Planen er i første omgang at have to hold om året

med 16 unge og med varierende kommunale arbejdspladser. På sigt skal projektet også være med til at åbne arbejdsmarkedet for nogle af de unge, som er i udsatte positioner, og hvor vejen hen til et job måske kan være lidt længere.

» Det er sjovest at være sammen med børnene «

Ayesha Safi

For Ayesha var det især det med børnene, som trak, da hun hørte om projektet:

– Jeg synes, at det lød spændende, og jeg kan godt lide at lave noget med små børn.

Hun kunne også have valgt et fritidsjob på et bibliotek eller et plejecenter, som sammen med daginstitutioner er de tre typer arbejdspladser, der er med i

denne omgang. For mange af drengene var det især plejecentrene, der trak, fordi de gerne ville spille kort og skak med de ældre.

Bedre afgangseksamen og hurtigere start på ungdomsuddannelse

I løbet af projektet er de unge også på fire kurser, hvoraf det sidste er hjælp til CV og ansøgning, men der er også meget andet på programmet:

– På kurserne lærer de blandt andet om omsorg, pædagogik og førstehjælp, men også om skrevne og uskrevne regler på arbejdspladsen. Hvad kan man sige nej til? Og hvad forventes der, for eksempel i forhold til mobiltelefonen, fortæller Christina Hasager.

At der er meget formel og uformel læring at tage med sig fra et fritidsjob, bekræfter Rune Vammen Lesner, der er seniorforsker ved VIVE og som har forsket i betydningen af fritidsjob.

– Med et fritidsjob møder man nogle nye mennesker, og man lærer at agere inden for nogle miljøer, hvor der er nogle mødetider og nogle rammer, man skal

indordne sig under. Det er altså ikke så meget den konkrete læring fra jobbet, men nogle mere almene tilværelseskompetencer, man kan tage med videre, forklarer han.

Forskning viser, at unge med fritidsjob klarer sig bedre til afgangseksamen, er mindre tilbøjelige til at begå kriminalitet og starter hurtigere på en ungdomsuddannelse. Fritidsjob giver altså meget mere end penge på kontoen:

– Fritidsjob er med til at give noget kontrol over egen hverdag. Det kan give noget mening og nogle succesoplevelser og også nogle perspektiver på, hvad livet kan indeholde på sigt, siger Rune Vammen Lesner. Om Ayesha også skal arbejde med børn på længere sigt er for tidligt at sige. Men for hende må projektet meget gerne munde ud i et fast fritidsjob i Regnbuen eller en anden institution.

Over en tredjedel af alle unge har fritidsjob

I Danmark er det 35 procent af de unge mellem 13 og 17 år, som har et fritidsjob. Det er flere end i vores nabolande, og det er unge fra alle dele af samfundet, der arbejder ved siden af skolen. Supermarkeder,

varehuse og restauranter er der, hvor flest unge finder arbejde.

Skuer man ud over landet, er der flest unge vestjyder, som har et fritidsjob, og færrest i kommunerne i hovedstadsområdet, herunder Gentofte. (Kilde: Danmarks Statistik) ■

UNG I JOB SKAL:

- Give den unge mulighed for opbygning af selvtillid og kompetencer
- Bidrage til den unges almene dannelse og deltagelse i (arbejds-)fællesskaber
- Hjælpe unge i udsatte positioner med at blive klar til at søge og varetage et fritidsjob
- Bidrage til den unges karrierelæring
- Styrke rekruttering af velfærdsmedarbejdere, som prognoser viser, er en udfordring på kommunalt og nationalt plan

Nyt offentligt toilet, inklusive handicaptollet, på Onsgårdsvej tæt på Hellerup Strandpark

Det er blevet lettere at bevæge sig rundt

I løbet af 2023 har kommunen færdiggjort endnu en række projekter, der skal gøre det lettere at bevæge sig rundt, selvom man har udfordringer med sin mobilitet. Her er lidt eksempler:

Hellerup Strandpark

Som afslutning på et større tilgængelighedsprojekt er der opført et nyt offentligt toilet, inklusive handicaptollet, på Onsgårdsvej 18 og handicap-parkering ud for nr. 39. Tidligere er der etableret et trædæk fra Onsgårdsvej og ud til en ny badetrappe med trin i lav højde og gelændere i flere højder. Det gør det lettere at nyde en dukkert i Øresund – uanset om man er til sommer- eller vinterbadning.

Gentofte bydelscenter, Gentofte station og Gentofte Sø

Gentofte Kommune har udpeget syv tilgængelighedsruter tæt på centrale steder som bydelscentre, stationer, hospitaler, biblioteker, rådhus, apoteker, kirker, biografteater, museer samt plejeboliger og dagtilbud.

I Gentofte er der lavet nye overkørsler ved Søgårdsvej 2 og Baunegårdsvej 9, hvor der før ingen overkørsel var. Der er lavet gennemgående fortove, som krydser sidevejen og gør det lettere og mere trygt for fodgængere at passere sidevejen. Det særlige ved disse overkørsler er, at de er lavet med flade sten i stedet for almindelige brosten, så de er nemmere at bevæge sig over, hvis man går med rollator eller sidder i kørestol.

Desuden er der bygget en ny bredere midterhelle i fodgængerovergangen ved Gentofte Station, og en buslæskærm samme sted er rykket tilbage, så der er bedre passage på fortovet. Ligesom der er anlagt nye fortove flere steder på Brogårdsvej, som er nemmere at bevæge sig over.

Unge bygger fremtiden

De har savet, boret, skruet, malet, flettet og plantet. En gruppe elever fra 7. årgang på Gentofte Skole, Tjørnegårdsskolen og Maglegårdsskolen har fået bæredygtigt byggeri ind under huden med forløbet Byg fremtiden i et samarbejde mellem Byens Hus, Udskolingshuset og Ungdomsskolen. Nu står der en rotunde af træ med planter, fuglehuse, vindspil og fletværk i gården ved Byens Hus.

Den grønne omstilling er på mange måder en praktisk omstilling. Vi skal bruge andre materialer, når vi bygger. Andre råvarer, når vi laver mad. Der er brug for ny viden, nysgerrighed og eksperimenter. Og der er brug for kloge hænder. Hænder

med splinter i. Hænder med hård hud. Hænder, der omsætter ideer til virkelighed og skaber de løsninger, vi har brug for. De hænder har gruppen af 7. klasses-elever på Byg fremtiden trænet i en intens uges undervisningsforløb. Her har de lært om bæredygtige byggematerialer i både teori og praksis og gjort sig erfaringer med at designe, konstruere og bygge bæredygtigt.

» At bygge bæredygtigt betyder, at man bygger med ting, der ikke forurener. Naturlige ting. Og ting, man kan bruge igen og lave noget nyt ud af bagefter «

Mathilde, Gentofte Skole

Netop muligheden for at bruge hænderne mere end i den almindelige skole-hverdag har Edith og Mathilde fra 7. klasse på Gentofte Skole været særligt begejstrede for:

– Det har været sjovt, fordi det er lidt anderledes skole, og vi har brugt vores hænder mere. Vi har lavet noget andet end bare at sidde i klassen, og vi har fået lov til at være mere kreative, fortæller Edith.

Hverken Edith eller Mathilde havde den store erfaring med at bygge ting i forvejen og havde heller ikke tænkt meget over, hvad bæredygtigt byggeri gik ud på. En udflyt til en udstilling på Arkitektenskolens om bæredygtige byggematerialer som fx alger, bambus, tang og kork gjorde dem en del klogere.

– At bygge bæredygtigt betyder, at man bygger med ting, der ikke forurener. Naturlige ting. Og ting, man kan bruge igen og lave noget nyt ud af bagefter, fortæller Mathilde.

Fra paller til byggemateriale

Elsebeth Balsløw, som er kunstfaglig koordinator i Byens Hus og har undervist på forløbet, fortæller, at eleverne har været utroligt ihærdige og så fokuserede, at de af og til sprang pauserne over:

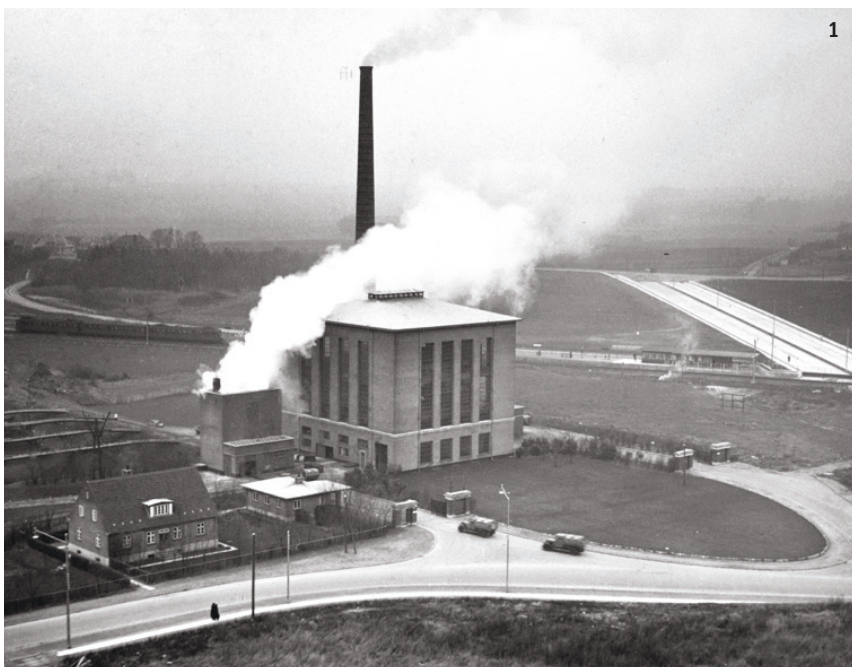
– Det var meget motiverende for dem at se, hvordan byggeriet skred frem, og at fordybe sig i de konkrete opgaver. Splitte paller ad til byggematerialer til sveden drev eller finde flow i at sidde og væve nogle pilekviste, som lige pludseligt blev til et smukt læhegn.

Udover byggeriet af den grønne rotunde har eleverne på skift lavet vegetarisk mad til frokost sammen med en medarbejder fra skolehaveprojektet Haver til Maver. Og menuen har kunnet få mundvandet til at løbe hos de fleste: kebab, ravioli, nudler og små burgere – også kaldet sliders. Carl og Frederik fra 7. klasse på Gentofte Skole stod for at lave sliders – ugens bedste måltid, hvis de selv skal sige det.

– I stedet for kød var der bønner, gulerødder og pastinak. Hjemmesyltede agurker, cheddar og løg. Og så lavede jeg en hjemmelavet mayonnaise til også. Den blev virkelig god, fortæller Carl.

Det stod ned i stænger, da eleverne den sidste dag holdt fernisering for klassekammerater og forældre. Ikke desto mindre fik gæsterne alligevel serveret lækre pizzaer fra en udendørs pizzaovn. Og nu er der bare tilbage at vente på, at de mange planter på rotunden vokser til, så dem, der kommer i Byens Hus, kan slappe af i en lille, grøn oase. ■

7. klasselever byggede læhegn af pilekviste

Gentoftes affald gennem tiderne

Affaldshåndtering er ikke noget de fleste tænker over i dagligdagen – først når skraldespanden skal tømmes, eller der kommer ny sorteringsordning, lægger vi mærke til affaldet.

Gennem tiden har affaldshåndtering haft mange former – fra møddinger på gårdspladsen over lossepladser til genbrugsstationer. Gentofte Lokalarkiv dykker ned i Gentoftes affaldshåndtering i de sidste 150 år.

Fra mødding til losseplads

Affald er et vilkår, som mennesker har skulle forholde sig til fra de tidligste tider. Køkkenmøddinger og affaldsgruber fundet ved arkæologiske udgravninger, som fx jernaldergården ved Springbanen, vidner om dette. Miljøhensyn har næppe været noget, man haft fokus på, men fortidens skrald har haft den fordel, at det alt sammen er mere eller mindre bionedbrydeligt.

Gentofte Kommune har igennem det meste af historien været præget af landbrug. På gårdene har man haft en mødding, hvor størstedelen af affald fra både mennesker og dyr er endt, og med tiden er møddingen blevet brugt som gødning på markerne.

Det er først, da der begynder at ske

bydannelse, hvor bebyggelsen er tættere og menneskene flere, at affald bliver noget man i særlig grad skal forholde sig til. For Gentoftes vedkommende skete dette især fra anden halvdel af 1800-tallet, hvor der blev anlagt lossepladser.

Søsætning eller sortering?

I begyndelsen af 1900-tallet kom der politisk fokus på renovationsvæsenet. Der var flere mindre lossepladser i kommunen, blandt andet ved Høgesminde og Christiansholm, men de var overfyldte og til gene for naboerne, og i sognerådet diskuterede man nye muligheder for at komme af med affaldet.

I Villabyernes Avis kunne man i marts 1906 læse Professor Tellers gennemgang af, hvordan man skaffede sig af med dagrenovation andre steder i verden. Udover de klassiske lossepladser nævnes muligheden for at føre affaldet til søs, som man gjorde mange steder i England (og som det i øvrigt tidligere havde været prak-

Gentofte Kommunes Forbrændingsanlæg på Ørnegårdsvej 19. Foto fra 1936 (1).

To skraldevogne foran aflæsningskuret på lossepladsen ved Stolpegården (2). I aflæsningskuret blev dagrenovationen omlæst til tippevogne, der på skinner kørte affaldet ud på lossepladsen (3).

sis i Skovshoved). Men professoren pointerede, at pålandsvinden ved kommunens kystlinje nok vil gøre dette til en ubehagelig oplevelse for badegæsterne. Forbrænding beskrives som den 'sikreste og fuldkomneste Metode til Dagrenovationens Destruktion', men det er ikke rentabelt, og støv og røg kan være til gene for de omkringboende.

Endelig fremlægges den mulighed at sortere dagrenovationen. Professorens beskriver, hvordan det fx gøres i Budapest, hvor 'Arbejdersker' langs et transportbånd sorterer 'Klude, Papir, Jernaffald, Glas og Porcelæn, Ben osv.' (læg mærke til at plastik-affald endnu ikke er på tale). I Charlottenburg (Berlin) er det lykkedes at indføre en sorteringsordning allerede i køkkenet! Her er et særligt skab med tre beholdere og en pose, hvori forskellige typer af affald sorteres 'af Kokkepigen'. Men som professoren skriver 'En Sortering i Køkkenet lader sig næppe gennemføre hos os.' Hvorfor får vi desværre ikke nogen forklaring på.

Efter behandling i sognerådet fravælges forbrændingsanstalten, og det vedtages at anlægge losseplads i grusgravene ved Stolpegården i Vangede.

Forbrænding og udlicitering

I 1920'erne nåede omfanget af affald

dog igen et stadie, hvor lossepladsen ikke kunne følge med. Denne gang blev løsningen et forbrændingsanlæg, og i 1930 var der rejsegilde for Gentofte Kommunes Forbrændingsanstalt ved Ørnegårdsvej.

Storskrald og haveaffald blev fortsat dumpet på lossepladsen og i 1964 beskrives Lossepladsen på Stolpegårdsvej, kommunens eneste affaldsplads, som 'overfyldt'. Det er denne losseplads, der ifølge Dan Turélls 'Vangede Billeder' husede en større rottekoloni, 'spritere' og legende børn.

Kommunens forbrændingsanlæg var efterhånden udtjent og forældet, og i 1971 blev det nedrevet. Siden da er Gentofte Kommunes dagrenovation endt i ovnene på Vestforbrændingen i Glostrup Kommune. Selve lossepladsen blev i begyndelsen af 1970'erne nedlagt og erstattet af en containerplads på Ørnegårdsvej 15. I 2013 åbnede Gentofte Kommunes genbrugsstation sammesteds.

I forhold til professor Tellers prognose, at affaldssortering i køkkenet ikke lod sig gennemføre i Gentofte, må man konkludere, at tiden heldigvis har gjort den til skamme - i dag sorteres der på livet løs i Gentoftes køkkener. Også uden hjælp fra kokkepigen. ■